

I. K vybraným otázkám trestního postihu drogové kriminality v ČR

Obecně k právní úpravě – základní právní předpisy

A) mezinárodněprávní závazky

- Jednotná Úmluva o omamných látkách – č. 47/1965 Sb.
- Úmluva o psychotropních látkách – č. 62/1989 Sb.
- Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s OPL – č. 462/1991 Sb.

B) předpisy EU – např. nařízení č. 273/2004 o prekursorech drog

C) vnitrostátní předpisy mimotrestní – zákon o NL– č. 167/1998 Sb

-nař. vl. č. 454/2009 Sb.- látky s anabolickým a hormonálním účinkem

- nař. vl. č. 455/2009 Sb. – konopí a houby a množství větší než malé (rostliny konopí více jak 5 ks; houby více jak 40 ks)
- nař. vl. č. 467/2009 Sb. o stanovení látek považovaných za jedy a určení malého množství (příloha č. 2 zrušena ÚS – č. 259/2013 Sb.)

-z. č. 236/2013 Sb. o prekursorech drog

I. K vybraným otázkám trestního postihu drogové kriminality v ČR

- nař. vl. č. 463/2013 Sb. o seznamu NL(příl. 1-8)
- vyhl. č. 236/2015 Sb. o léčebném konopí
- z. č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky NL

D)trestněprávní regulace – z. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník – § 130 (definice pojmu NL); konkrétní skutkové podstaty drogových trestných činů - hlava VII, díl 1 § 283 až 289

- přestupková odpovědnost – z. č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky; z. č. 65/2017 Sb. - § 35 (o ochraně zdraví před škodlivými účinky NL)

II. Přístupy ČR k trestnímu postihu drogové kriminality od 1. 1. 2010

- rozlišování tzv. **měkkých drog** (zejména konopných), a tzv. **tvrdých drog** (nekonopných) v případě nekomerčního nakládání - § 284, § 285
- rozlišování nakládání s OPL jen **pro vlastní potřebu** (při jednání spočívajícím pouze v jejich přechovávání – „nekomerčním“), a **pro jiného** (všechna ostatní jednání – včetně výroby pro vlastní potřebu- spočívající v nakládání s OPL – zvláště pak „komerční“ jednání)
- privilegovaný trestní postih- 1. přechovávání **pro vlastní potřebu**, 2. až u **množství** většího než malé, zvýrazněno u 3. konopné drogy, 4. privilegium též u nekopných drog- § 284
- privilegovaný trestní postih **pěstování konopí** a hub - § 285
- Neoprávněnost = rozpor se zákonem o návykových látkách

III. Skutkové podstaty vybraných drogových trestných činů

- **§ 283** – stěžejní SP – objektivní stránka obsahuje **9** alternativních forem jednání - jen zdánlivě taxativní výčet, de facto demonstrativní- viz jiný způsob opatření OPL pro jiného (např. směnou, krádeží)
- Z povahy jednání jde **vždy /kromě výroby/ o nakládání s OPL pro jiného**, resp. z povahy věci nepůjde o pouhé přechovávání ve smyslu privilegované SP § 284 (např. dovoz, vývoz, průvoz, prodej)
- **Výroba** – jak pro sebe, tak pro jiného podléhá § 283- jde o proces přeměny jedné látky v jinou, která je OPL (rozdíl: produkce)
- **4 druhy** zakázaných látek – OPL - přípravek obsahující OPL – prekursor - jed

III. Skutkové podstaty vybraných drogových trestných činů

- **§ 283** – **základní SP** bez ohledu na množství OPL – uplatnění zás. subsidiarity při naprosto minimálním množství drogy – jde-li o znak pro jiného nebo o výrobu pro sebe či jiného
- **kvalifikované SP** – rozsahy spáchání činu- množství větší než malé – rozsah zahrnuje i kvalitativní hledisko, oproti množství - jen kvantitativní hledisko dle tabulky v příloze Stanoviska NS
- úmysl obohatit - výše prospěchu-čistý zisk-jeho výpočet (?) - **R 42/2005** – při nákupu a prodeji drogy- odpočet ;výroba-náklad
- Spáchání činu vůči dítěti a dítěti mladšímu 15 let
- Způsobení těžké újmy 2 a více osob nebo smrti
- Spojení s OS (nemusí být členem – volnější vztah) působící nejméně ne 2 státech (např. stačí ČR a SR)
- Trestnost přípravy u kvalifikovaných SP (§ 283 odst. 2-4)

III. Skutkové podstaty vybraných drogových trestných činů

- **§ 284** – privilegovaná SP k § 283 – mírnější trestní sazba
- lze pod ní podřadit pouze **přechovávání** (jakákoli držba OPL, ale **nic jiného**), a to jen pro **vlastní potřebu**
- trestnost až při **množství větším než malém** – Stanovisko TK – **R 5/2014** – tabulka v Příloze - jinak přešůpek při menším množství
- odst. 1- konopné drogy (OL- konopí, pryskyřice; PL- THC)
- odst. 2 – nekonopné drogy
- **kvalifikované SP** – odst. 3, 4 – rozsahy spáchání činu

III. Skutkové podstaty vybraných drogových trestných činů

- **§ 285** – nedovolené pěstování rostlin konopí
- pro **vlastní potřebu** –co to je?
- množství větší než malé – speciálně pro konopí – trestnost od 6 ks rostlin-
nař. vl. č. 455/2009 Sb. (houby- 41 ks)
- pěstování byť jedné rostliny je protiprávní (neoprávněné) -rozpor se
zákonem o návykových látkách - až od 6 ks je dána trestnost
- nesmí činit další kroky, jen pěstovat – jinak výroba a použití **§ 283- Stan TK**
- **R 1/2015**- je rozdíl výroba-produkce- pojmy v mezinárodních úmluvách?-
R 18/2007- jde o výrobu
- záměr zákonodárce- důvodová zpráva- **samozásobitel** odtržený od
drogového trhu
- trvající trestný čin- doba pěstování
- pěstování pro **léčebné účely**- nyní lze legálně opatřit, zásada subsidiarity-
otázka dostupnosti a ceny

III. Skutkové podstaty vybraných drogových trestných činů

- **§ 287** – šíření toxikomanie- svádění, podpora, jiné podněcování ke zneužívání NL (kromě alkoholu) – v praxi ve vztahu ke konopí
- nabídka uceleného sortimentů zboží, rad, pokynů, prostředků k pěstování konopí
- páchání prostřednictvím kamenných obchodů nebo e-shopů – problematika tzv. grow shopů a trestní odpovědnost provozovatelů
- vztah k přípravě či pokusu § 283 nebo k účastenství na § 283- v případě § 287 nejde o spáchání konkrétního trestného činu konkrétním pachatelem- vztah subsidiarity- **R 34/2015**

IV. Některé problémy aplikační praxe v oblasti drogové kriminality

1. Jednota skutku, pokračování, totožnost skutku- procesní otázky zproštění či „vypuštění“ viny

R 6/2008 - Jestliže ke spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů (§ 283) došlo jediným jednáním pachatele, jímž v určité době a na určitém místě prodával omamné či psychotropní látky více osobám, pak jejich prodej ve vztahu k jednotlivým osobám nepředstavuje dílčí útoky pokračujícího trestného činu- prot lze bez dalšího upřesnit okruh odběratelů, není potřeba zahajovat trestní stíhání pro každý jednotlivý prodej...ale nelze s jednotlivým aktem prodeje nakládat jako s dílčím útokem ---proto je třeba vypustit ze skutkového zjištění, anebo přidat do skutkového zjištění

- § 283 – až 9 alternativních jednání- vyrobí si drogu, opatří si drogu, rozprodává, nabízí, přechovává za účelem prodeje- jediný skutek nebo více skutků

- Obtížné usměrňování aplikační praxe – 11 Tdo 633/2015, 11 Tdo 19/2015, 11Tdo 1440/2008

IV. Některé problémy aplikační praxe v oblasti drogové kriminality

- **2. Množství větší než malé a rozsahy spáchání činu**

- zrušení přílohy (tabulky) v nař. vl. č. 467/2009 Sb. nálezem ÚS 23. 7. 2013, Pl. ÚS 13/12 (uveřejněný pod č. 259/2013 Sb.)...reakce NS ...STAN TK ze dne 13. 3. 2014 (**R 15/2014**) – vymezeno přechovávání pro vlastní potřebu a tzv. spotřební držba (=jedná dávka); množství větší než malé (=více násobek běžné dávky), a to v příloze u jednotlivých drog (v zásadě dle zrušeného nař. vlády)- příklady u nejběžnějších OPL- **3. a 5.sloupec** tabulky

- **Rozsah** (větší, značný, velký) – zvláště přitěžující okolnosti- znaky kvalifikované SP – **R 44/2013 – princip desetinásobků** – další relevantní okolnosti- dostatečné přiblížení – nepatrné překročení

IV. Některé problémy aplikační praxe v oblasti drogové kriminality

3. Pěstování konopí z hlediska §§ 283,284 a 285

-dikce zákona a důvodová zpráva

-aplikační praxe – **R 1/2015** – přechovávání OL podle privilegované SP § 284 anebo pěstování konopí podle privilegované SP § 285 jen, když s vypěstovaným konopím nic neučiní- jen pěstuje bez sklizně, sušení atd....jinak § 283– problém výkladu pojmu výroba a produkce

- Usnesení NS ze dne 26. 8. 2015, 11 Tdo 639/2015

- pěstování konopí pro **léčebné účely**- usnesení 11 Tdo 1233/2015, 11 Tdo 1067/2017- otázka společenské škodlivosti- subsidiarita trestní represe, dostupnost konopí pro tyto účely

IV. Některé problémy aplikační praxe v oblasti drogové kriminality

4. GROW SHOPY - § 287

- Rozvoj těchto obchodů- váhání OČTŘ co s tím?
- **R 34/2015** - Pro naplnění znaku podněcování u trestného činu šíření toxikomanie podle § 287 tr. zákoníku se nevyžaduje, aby pachatel, pokud nabízí k prodeji prostředky sloužící ke zneužívání drogy, nabízel přímo látky, jež předmětné omamné nebo psychotropní látky obsahují, ale postačí, jestliže veřejně **prezentuje širší sortiment takových produktů, látek, nástrojů či výrobků apod., které se ke zneužívání omamných a psychotropních látek obvykle používají**, tyto látky připomínají nebo na ně v různých souvislostech poukazují. Podněcováním v uvedeném smyslu je posuzovaná činnost tehdy, jestliže je ve svém souhrnu způsobilá ovlivnit rozhodnutí jiných osob k tomu, aby návykové látky jiné než alkohol zneužily, nebo v nich takové rozhodnutí vzbudit, aniž by k tomuto účinku skutečně došlo.

IV. Některé problémy aplikační praxe v oblasti drogové kriminality

5. Ostatní

- **R 42/2005** - čisté náklady při prodeji drogy- od prodejní ceny odečíst nákupní cenu
- Usnesení VS Olomouc, sp. zn. 1 To 89/2014 – náklady na pěstování konopí – co lze a co nelze odečíst od prospěchu pachatele- sporné